

Ville Tavio ps

Toimenpidealoite sähkötuesta ja sähkön hintakatosta

Eduskunnalle

Sähkö on jokapäiväinen välttämättömyyshyödyke, jonka on oltava saatavilla kohtuuhintaisena. Sähkön hinnannousu uhkaa tavallisen elämisen edellytyksiä. Suomessa voidaan puhua jo energiaköyhyydestä.

Hinnoissa on tehty Suomen ennätyksiä viimeisimmän vuoden aikana. Euroopan pääkaupunkien sähköhintavertailussa havaittiin, että sähkö oli kolmessatoista EU-maassa kotitalouksille halvempaa kuin Suomessa.

Sähkön hintaa on mahdollista madaltaa sekä kansallisesti että EU-tasolla. Sähkön kallistuminen liittyy mm. päästöoikeuden hinnannousuun. Päästökaupan keskeyttämisellä voidaan laskea sähkön hintaa merkittävästi.

Samaan aikaan kun sähkön hinnat ovat nousseet, inflaatio on kiihtynyt kovimmilleen sitten 1980-luvun. Kansalaisten ostovoima heikentyy nopeasti.

Useat Euroopan maat ovat ryhtyneet poliittisiin toimiin, joilla helpotetaan ihmisten suoriutumista kohonneista sähkökustannuksista. Norjassa kotitalouksien sähkötuki nousi 90 prosenttiin tämän vuoden syyskuun alussa. Se tarkoittaa, että kun norjalaiskuluttajan sähköstä maksama hinta ylittää 70 äyriä (noin 0,07 euroa) kilowattitunnilta, valtio kompensoi sen yli menevästä hintaosuudesta 90 prosenttia.

Suomessa on aiheellista helpottaa kansalaisten sähkökuluista suoriutumista Norjan tavoin suoralla tukimallilla, joka vaikuttaa ostovoimaan välittömästi. Nopeimmin vaikuttava ratkaisu on sellainen malli, jossa säädetyn omavastuun ylittävä osuus kotitalouden sähkölaskusta laskutetaan suoraan valtiolta.

Toinen vaihtoehto on säätää hintakatto, jota sähkökauppiaiden pitää noudattaa laskutuksessaan. Hintakatto koskisi myös niitä asiakkaita, joiden sähkösopimus on solmittu ennen hintakaton voimaantuloa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin toteuttaakseen suomalaisille kotitalouksille suuria sähkölaskuja kompensoivan suoran valtiontuen tai sähkön hintakaton.

Toimenpidealoite TPA 132/2022 vp

Helsingissä 18.11.2022

Ville Tavio ps